

kvalitativně nebo kvantitativně žádá. Žalobní žádost jest tedy neurčitou toliko potud, pokud žalobce žádá po případě také více než 60.000 Kč a v tomto směru, t. j. nad tento peníz by ovšem nebylo lze žalobní prosbě vyhověti, pokud by žalobce určitou částku, o kterou žádá více, neudal a žalobu o tuto určitou částku nerozšířil (§ 235 c. ř. s.). Žádá-li však žalobce i více než 60.000 Kč, žádá samozřejmě také 60.000 Kč. Ohledně této částky jest tedy žalobní žádost určitá a nestala se neurčitou ve smyslu Šu 226 c. ř. s. snad tím, že žalobce připojením slůvka »méně« dal na jevo, že se po případě spokojí také s menší částkou, nezdaří-li se mu důkaz, že mu provise v částce plných 60.000 Kč přísluší.

Čís. 2499.

Doložku rebus sic stantibus nelze vykládati jen ve prospěch jedné smluvní strany.

Námítku dle Šu 934 obč. zák. lze činiti teprve po úplném splnění smlouvy.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1923, Rv I 1202/22.)

Žalobce byl vlastníkem pozemků v obci P., jež měly býti dle parcelního plánu z roku 1893 zastavěny. V roce 1911 byly pořízeny nové polohopisné plány, jež byly žalobci značně nepříznivé, za to však skytaly výhody Š-ovi, jenž se přimlouval u žalobce, by proti plánům ničeho nenamítal, že mu postoupí svůj pozemek za přiměřené odškodné. V dalším pak dohodl se žalobce s manželý Š-ovými, že mu postoupí část svého pozemku po 120 K za čtverečný sáh. Když plány byly schváleny a manželé Š-ovi zdráhali se uzavřítí kupní smlouvu, domáhal se žalobce na nich dodržení smlouvy žalobou, již o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Podle Šu 936 obč. zák. přestává býti předběžná smlouva závaznou, nastala-li taková změna okolností, že je tím zmařen účel, výslovně stanovený anebo z okolností zjevný. Jak z celého děje skutkového prvním soudem zjištěného zřejmo, směřoval úmysl obou smluvních stran k tomu, by žalobce postoupením sporného dílce pozemku byl odškodněn za nevýhody, které utrpěl tím, že původní polohopisné plány byly nahrazeny plány novými, a aby druhá smluvní strana si zachovala výhody, jež jí z nových plánů kynuly. Této smluvní straně záleželo na tom, aby nové polohopisné plány došly schválení a proto přiměla uzavřením předběžné smlouvy žalobce k tomu, aby proti novým polohopisným plánům nečinil námitek a tím schválení jejich nemařil aneb aspoň nestěžoval. Žalobce v tomto směru druhé straně vyhověl a nové plány polohopisné byly — ovšem s některými změnami — schváleny. Změny tyto dotkly se druhé strany smluvní pouze potud, že místo původních 2 bloků, které připouštěly výhodnější využití stavební, utvořen byl jeden blok velký, který intensivnějšího využití nepřipouští, a že zbytek změněných bloků byl jako cip připojen ke komplexu pozemku žalobcových. Vážných změn však plány z roku 1911 nedoznaly a hlavního úspěchu, který manželé Š-ovi při uzavírání předběžné smlouvy měli na zřeteli, totiž že sad v původních plánech polohopisných projektovaný byl změněn ve stavební parcely, bylo schvá-

lením nových plánů dosaženo. Uváží-li se k tomu, že shora dotčené nevýhody žalobcovy, schválením těchto nových plánů změnami, v nich provedenými, odstraněny nebyly, nutno dospěti k úsudku, že hlavní účel, který obě smluvní strany uzavírajíce předběžnou smlouvu, měly na zřeteli a který byl pohnutkou, že tuto smlouvu ujednaly, zmařen nebyl. Odvolatelé marně se snaží dovoditi opak toho a, poukazují-li na změnu valuty, přehlíží, že změna tato nemá s účelem předběžné smlouvy nic společného a že může v tomto sporu tím méně přicházeti v úvahu, když ztráta na valutě při nepatrném dílci pozemku jest mnohokrátě vyvážena tím, co strana žalovaná vyzíská na velkém komplexu, který původně byl určen pro zřízení sadů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h:

Odvolací soud právem považoval spornou smlouvu za smlouvu dle §u 936 obč. zák., správně vyšetřil, že účelem, kterého žalovaní úmluvou chtěli docílit, bylo, aby žalobce nepřekážel schválení, jim zisk a jemu škodu přinášejících plánů polohopisných, že žalobce převzatou povinnost smluvní, vzdav se námitek proti nepříznivým mu plánům polohopisným, skutečně splnil, a že je i na žalovaných, aby splnili smluvní závazek. Okolnost, že ku smluvnímu splnění na straně žalovaných nedošlo, v čase, kdy k němu mohlo a mělo dojiti, nýbrž že k němu má a může dojiti za změněných poměrů hospodářských — žaloba byla podána už dne 16. října 1918, a jde o parcely ve Velké Praze v místě stavebně i polohou velmi příznivém — nemůže býti kladena na žalobcův vrub, a nemůže býti v §u 936 obč. zák. vyslovená zásada *clausula rebus sic stantibus* jednostranně vykládána ve prospěch žalovaných, kteří přece nemohou těžiti ze změn následkem jich otálení se smluvním plněním nastalých. Pokud jde o námitku dle §u 934 obč. zák., přehlížíjí dovolatelé, že dosud ničeho neplnili ze sporné úmluvy (§ 934 obč. zák. slova »gegeben hat«, »erhalten«) a že námitka taková může býti činěna až po úplném splnění smluvním.

Čís. 2500.

Byly-li v původním sporu po zpětvzetí žaloby přisouzeny žalovanému právoplatně útraty, nelze se domáhati určovací žalobou, že žalovaný nemá na ně práva, vzdav se jich mimosoudním smírem, následkem něhož byl žaloba zpět vzata.

(Rozl. ze dne 11. dubna 1923, Rv I 1347/22.)

Žalobce předložil pod Cg IIa 252 2121-10 soudu doplněné podání, kterým upustil od žalobního nároku proti tehdy žalovanému Josefu V-ovi na zaplacení ceny krávy 8700 Kč s přísl. a vyhradil si výslovně právo, z mimosoudního narovnání ze dne 1. ledna 1922, s Josefem V-em a jeho manželkou uzavřeného, na tyto manžely podati žalobu na zaplacení 9.500 Kč. Zpětvzetí žaloby bylo procesním soudem dne 10. února vzato na vědomí, strany byly vyrozměny a na žádost žalovaného byly